

**MEMÒRIA DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA PENITENCIÀRIA
SECRETARIA DE RELACIONS AMB L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA
EXERCICI 2010**

MEMÒRIA DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA PENITENCIÀRIA 2010

La Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta, i l'article 17 del Decret 252/1996, de creació de les comissions d'assistència jurídica gratuïta i de la subvenció per a les actuacions professionals dels advocats i procuradors, estableixen que el Servei d'Orientació Jurídica proporciona, de manera gratuïta, una primera orientació jurídica als ciutadans que ho sol·licitin per canalitzar les seves pretensions i prestar informació per sol·licitar el reconeixement del dret d'assistència jurídica gratuïta.

Per tal que les persones internes en centres penitenciaris també tinguin accés a aquest servei d'orientació jurídica, el 2005 es va crear el Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària (en endavant SOJP), regulat mitjançant convenis de col·laboració entre el Departament de Justícia i el Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya amb l'objectiu d'orientar i assessorar les consultes que formulin els interns dels centres penitenciaris de Catalunya sobre determinades qüestions jurídiques.

El conveni que actualment regula el SOJP es va signar el 24 de febrer de 2009 i disposa, en el pacte tercer, que el servei consisteix en el següent:

- a) Orientació sobre el contingut de l'ordenament penitenciar, la classificació en graus de tractament penitenciar, el procediment sancionador, el treball en els centres penitenciaris i els permisos, entre altres.
- b) La redacció d'escrius de petició i/o recursos en via administrativa en relació amb les matèries de l'apartat anterior, i el seguiment de la situació davant els òrgans competents. Resta exclosa, en tot cas, la presentació de recursos en via judicial, la qual correspondrà als lletrats que tinguin assignada la defensa en judici de l'interessat, excepte quan es tracti de recursos de reforma en què no sigui preceptiva la intervenció de lletrat.
- c) L'orientació en aquelles qüestions relatives al compliment de les penes i mesures penals privatives de llibertat, acumulació de condemnes, revisió de sentències, abonaments de preventiva i mesures aplicables als estrangers.
- d) Una primera orientació jurídica en matèries generals, i informar els interns dels requisits que exigeix la llei per gaudir i obtenir el dret a la justícia gratuïta, si hi tinguessin dret, amb la redacció de la sol·licitud procedent i la seva presentació al col·legi d'advocats territorialment competent.
- e) Procurar la comunicació dels interns amb llurs advocats del torn d'ofici si, per algun motiu, aquesta no hagués estat possible.

Quant a la qualificació dels lletrats que presten el servei, han d'acreditar el compliment general dels requisits de formació per accedir a la prestació dels serveis d'assistència jurídica gratuïta i l'especialització en aquesta matèria demostrada per la inscripció en els torns especialitzats

corresponents, quan n'hi hagi en el col·legi d'advocats corresponent, la superació de cursos específics de formació i l'experiència en la tramitació administrativa i judicial d'assumptes.

El Departament de Justícia subvenciona la prestació del servei anualment, així, el 2010 es va atorgar una subvenció de 105.868,96€ pel funcionament del SOJP. El lliurament d'aquest import es va fer efectiu mitjançant lliuraments trimestrals a la bestreta.

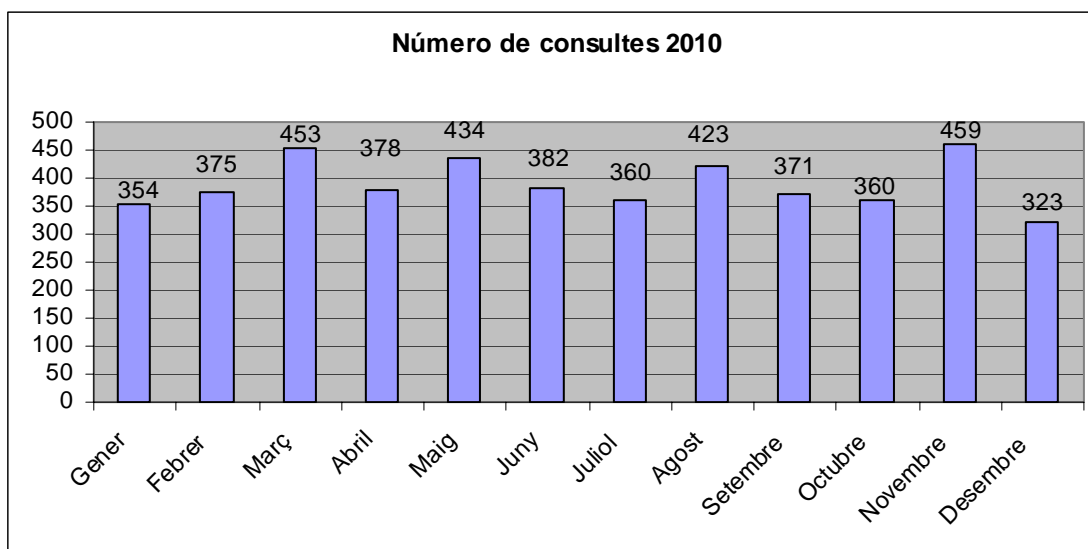
D'acord amb el conveni regulador, el Servei es va prestar a tots els centres penitenciaris segons la distribució següent:

Centres penitenciaris	Hores de servei setmanals
Dones de Barcelona	2 hores
Homes de Barcelona	11 hores
Joves de Barcelona	3 hores
Quatre Camins	10 hores
Brians I	7 hores
Brians II	9 hores
Figueres	2 hores
Girona	2 hores
Tarragona	4 hores
Ponent	6 hores
Lledoners	4 hores
TOTAL	60 HORES

1. Nombre de consultes i matèries d'assessorament

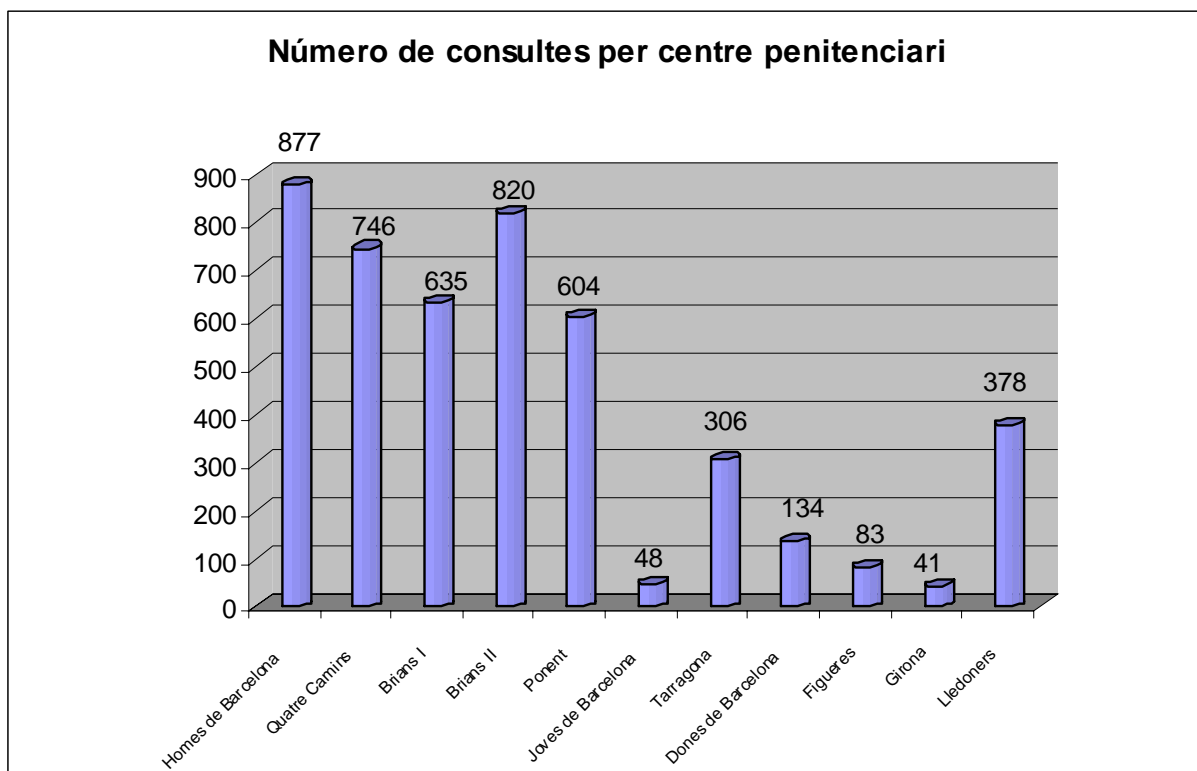
En relació amb el nombre de consultes o assessoraments que es van atendre durant l'exercici 2010, s'han realitzat un total de 4.672 en tots els centres penitenciaris de Catalunya. S'observa així un petit

descens respecte a les consultes ateses durant l'exercici 2009, que varen ser 4.748. El gràfic següent en mostra l'evolució per mesos:

El quadre següent mostra la distribució del nombre de consultes anuals per centre penitenciari:

CENTRES PENITENCIARIS	CONSULTES ANUALS
Homes de Barcelona	877
Quatre Camins	746
Brians I	635
Brians II	820
Ponent	604
Joves de Barcelona	48
Tarragona	306
Dones de Barcelona	134
Figueres	83
Girona	41
Lledoners	378
TOTAL	4672

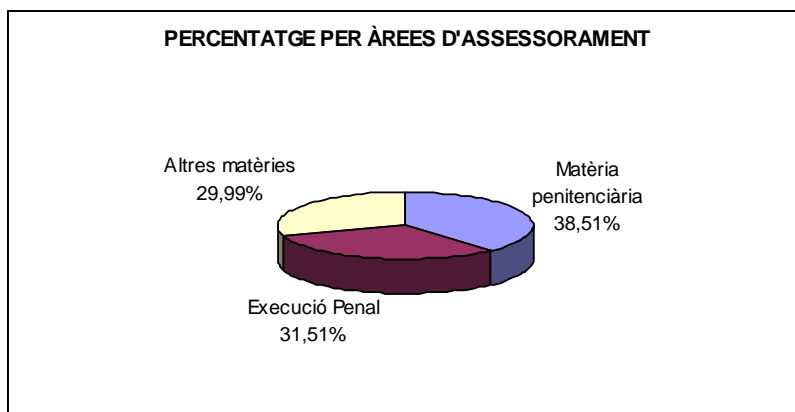

Matèries objecte de consulta

Les matèries objecte d'assessorament dels interns es poden distribuir en tres grans blocs: matèria penitenciària (classificació, treball als centres, permisos, etc.), execució penal (presó provisional, recursos, revisió de sentència, etc.) i un tercer bloc que engloba assessoraments sobre violència domèstica, mercantil, família, etc.

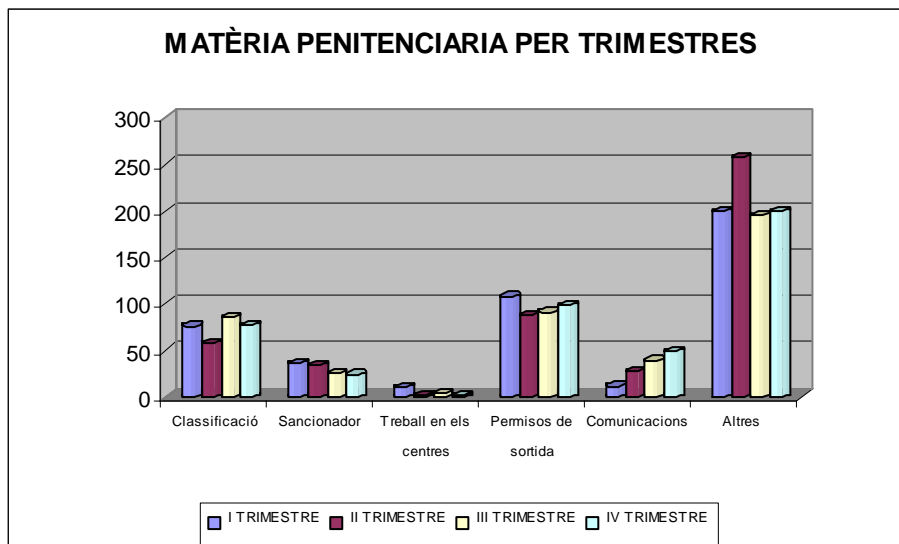
D'acord amb els diferents informes justificatius de l'activitat, realitzats pel Consell dels Col·legis d'Advocats de Catalunya durant el 2010, el major nombre d'assessoraments correspon a matèria penitenciària que representa un 38,51% del total, seguit per les consultes en matèria d'execució penal que suposen el 31,51%.

La taula de la pàgina següent mostra la distribució de les matèries de consulta per trimestres:

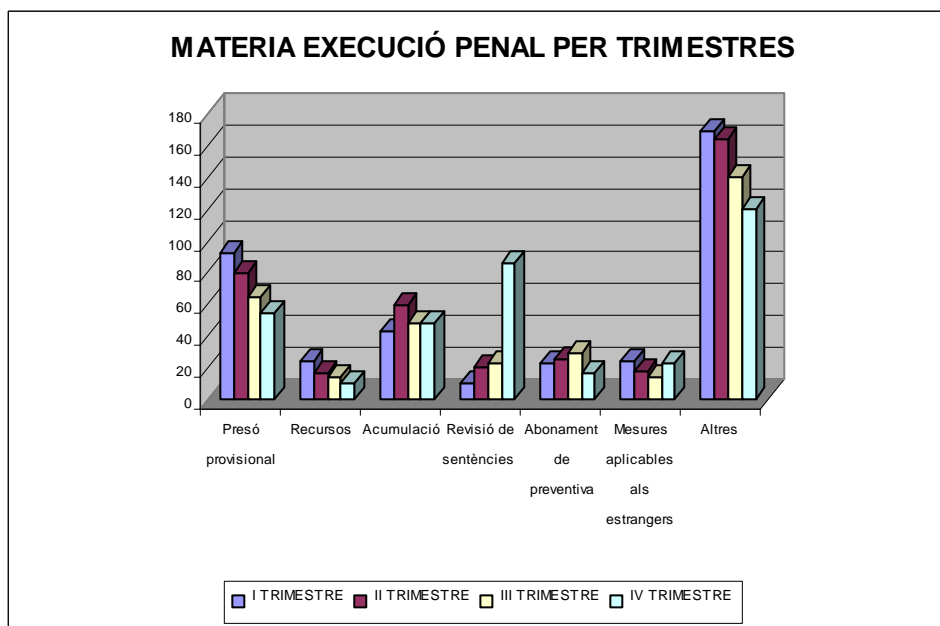

En relació amb les consultes en **matèria penitenciària**, les més nombroses són les que tenen a veure amb els permisos de sortida seguides per les de classificació de grau, tenint en compte que el gruix són consultes basades en temes molt diversos com el peculi, el trasllat de centre penitenciari, etc.

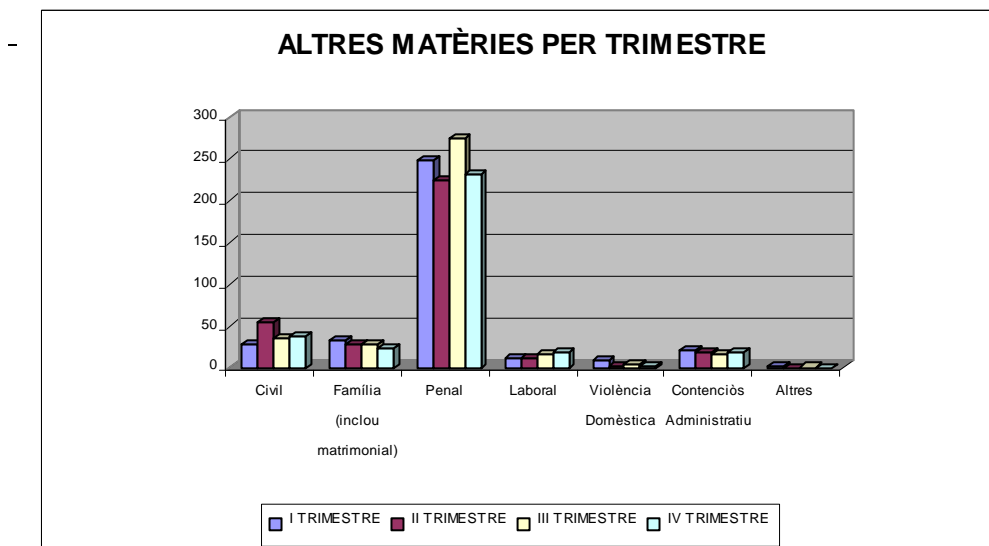
		I TRIMESTRE	II TRIMESTRE	III TRIMESTRE	IV TRIMESTRE	TOTALS
Matèria penitenciària	TOTAL	441	467	441	450	1799
	Classificació	76	58	86	77	297
	Sancionador	36	34	26	24	120
	Treball en els centres	10	2	4	2	18
	Permisos de sortida	108	88	91	99	386
	Comunicacions	12	28	39	49	128
	Altres (peculi, trasllat de material, de centre penitenciari)	199	257	195	199	850
Execució Penal	TOTAL	389	386	336	361	1472
	Presó provisional	93	80	65	55	293
	Recursos	25	17	15	11	68
	Acumulació	44	60	49	49	202
	Revisió de sentències	11	21	23	86	141
	Abonament de preventiva	23	26	30	17	96
	Mesures aplicables als estrangers	24	18	14	23	79
	Altres	169	164	140	120	593
Altres matèries	Total	352	341	377	331	1401
	Civil	28	54	35	38	155
	Família (inclou matrimonial)	33	29	29	23	114
	Penal	247	225	274	230	976
	Laboral	11	12	17	18	58
	Violència domèstica	10	3	4	3	20
	Contenciós administratiu	21	18	17	19	75
	Altres matèries	2	0	1	0	3
TOTAL		1182	1194	1154	1142	4672

Respecte a les consultes sobre **execució penal**, les més nombroses són les relacionades amb la presó provisional, seguides per les d'acumulació de condemnes:

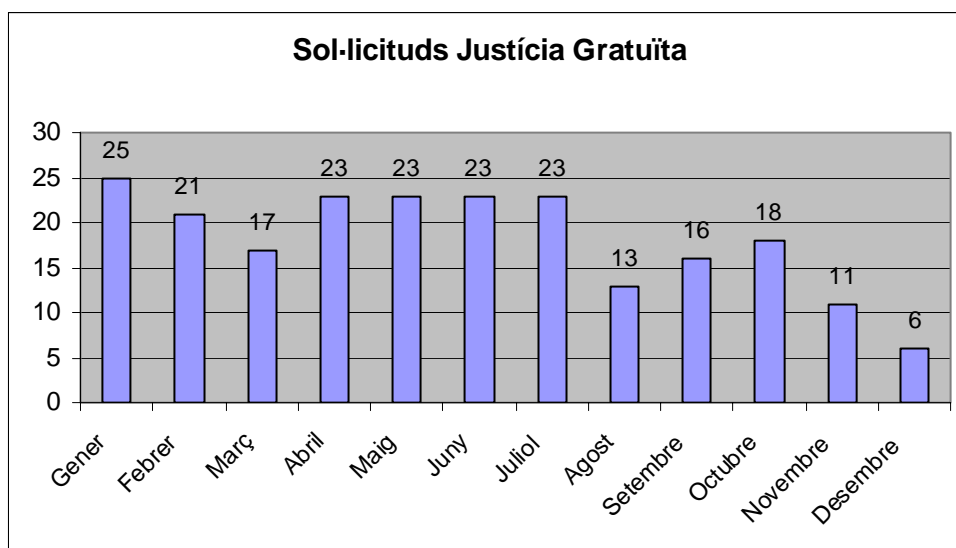

Al quadre següent, es mostra la importància de consultes sobre altres matèries fora de l'àmbit penitenciari, entre les quals destaquen clarament els temes penals seguides, molt per sota, pels temes civils:

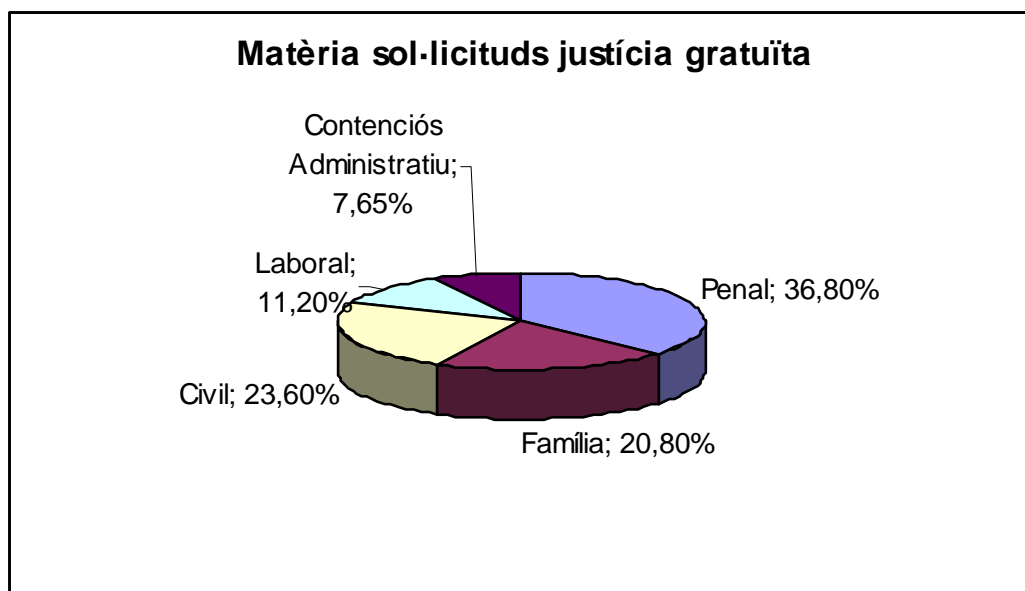
2. Sol·licituds d'assistència jurídica gratuïta

Durant el 2010, des del Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària es van tramitar un total de 218 sol·licituds d'assistència jurídica gratuïta. El gràfic següent mostra la tendència per mesos:

La classificació per matèries d'aquestes sol·licituds permet observar que el major nombre són de l'àmbit penal amb 78 sol·licituds, la qual cosa suposa un 35,77% respecte el total, seguit de l'àmbit de dret de família amb 65 sol·licituds (29,81%):

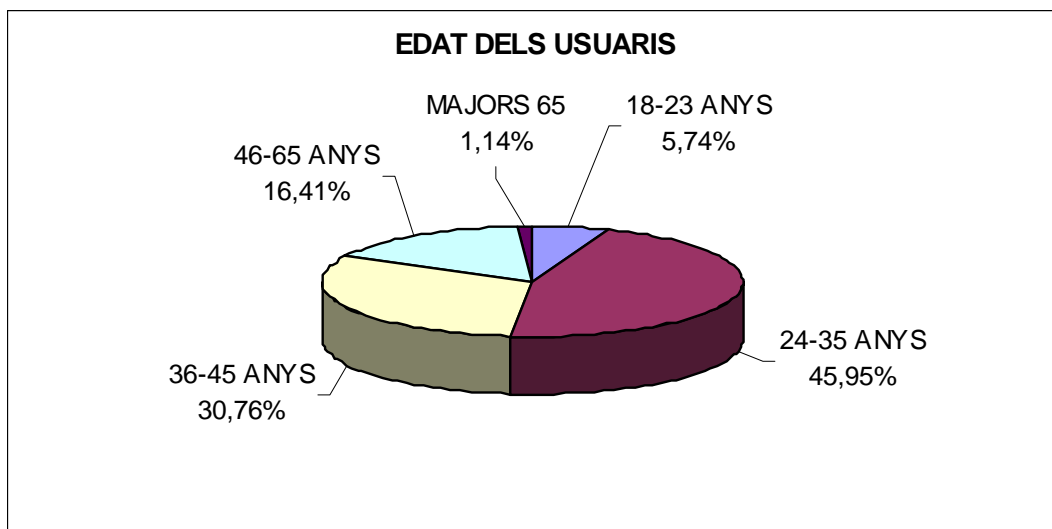
Matèries de sol·licitud Justícia Gratuïta					
	I TRIM.	II TRIM.	III TRIM.	IV TRIM.	TOTAL
Penal	22	25	16	15	78
Família	19	23	17	6	65
Civil	12	18	9	10	49
Laboral	2	2	6	2	12
Contenciós Administratiu	7	1	4	2	14
TOTAL	62	69	52	35	218

3. Perfil dels usuaris del servei

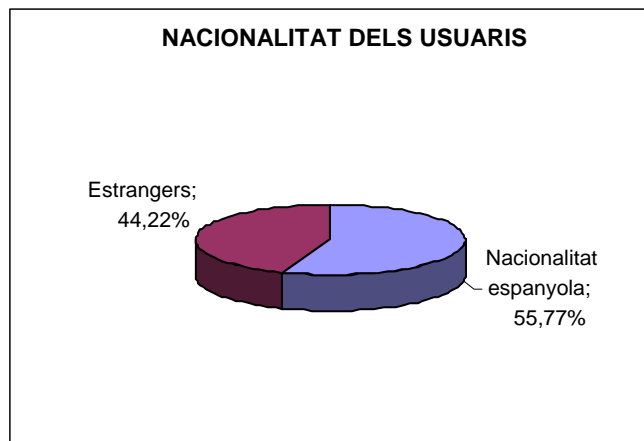
En relació amb el perfil dels usuaris que s'han adreçat al Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària, podem destacar diversos trets característics a partir de les dades que ha facilitat el Consell de Col·legis d'Advocats.

Pel que fa a l'edat, la franja amb més presència és la situada entre els 24 i els 35 anys (45,95%) seguida pels usuaris entre els 36 i 45 anys (30,76%):

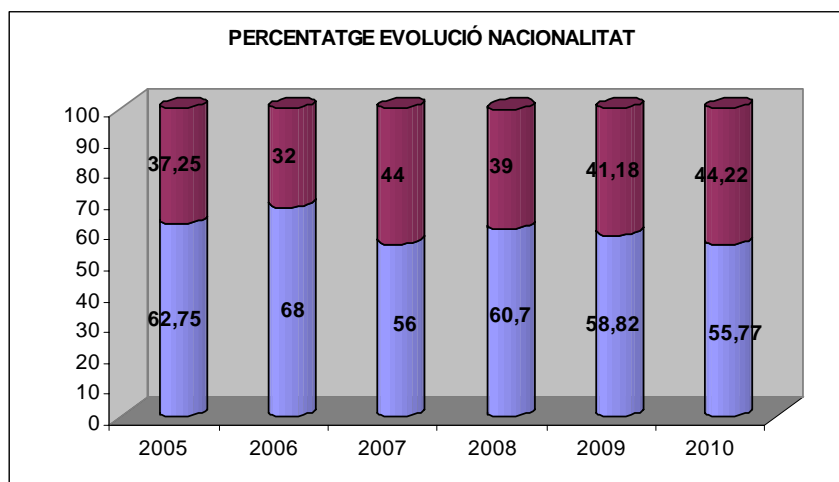

EDAT					
	I TRIM	II TRIM	III TRIM	IV TRIM	Promig
18-23 ANYS	7,50%	5,70%	5,06%	4,68%	5,74%
24-35 ANYS	46,70%	45,00%	47,00%	45,12%	45,96%
36-45 ANYS	30,40%	31,30%	31,09%	30,27%	30,77%
46-65 ANYS	14,70%	16,60%	15,15%	19,19%	16,41%
MAJORS 65	0,70%	1,40%	1,70%	0,74%	1,14%

Quant a la **nacionalitat** dels usuaris, un 55,78% és de nacionalitat espanyola i un 44,23% d'estrangers, fet que consolida la tendència a l'alça d'aquest col·lectiu, ja que durant el 2009 representaven un 41,18% del total d'usuaris.

	I TRIM.	II TRIM.	III TRIM.	IV TRIM.
Nacionalitat espanyola	55,10	58,00	56,00	54,00
Estrangers	44,90	42,00	44,00	46,00

Barcelona, 7 d'abril de 2011
 Servei d'Assistència Jurídica Gratuïta
 Secretaria de Relacions amb l'Administració de Justícia